

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.520/2016/5.
A tanács tagjai: Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke
Dr. Bors Szilvia előadó bíró
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes:
A felperes képviselője: jogtanácsos

Az alperes: Rendőr-főkapitányság

Az alperes képviselője jogtanácsos

A per tárgya: közalkalmazotti illetmény-különbözet megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Egri Törvényszék 2.Mf.20.112/2016/4.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.378/2015/4.

Rendelkező rész

A Kúria az Egri Törvényszék 2.Mf.20.112/2016/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 60.600 (hatvanezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] A felülvizsgálati eljárásban megállapított tényállás szerint a felperes az alperesnél állt közalkalmazotti jogviszonyban középfokú besorolású ügyintéző munkakörben. 2013. augusztus 1-jén E fizetési osztály 8. fizetési fokozatában garantált illetménye havi 109.915 forint, kerekítve 109.900 forint volt, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész 41.500 forint, így illetménye 151.400 forint,

amely fölött a felperes 15.000 forint főmunkatársi címpótlékra volt jogosult. 2013. szeptember 1. napjától D fizetési osztály 8. fizetési fokozatába került, mely alapján az alperes a garantált illetményt 93.813 forintban, kerekítve 93.800 forintban állapította meg, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt 41.500 forintban, így illetménye 135.300 forintra módosult, amely mellett havi 15.000 forint főmunkatársi címpótléket folyósított részére. Az alperes 2015. január 16. napján kelt intézkedésével január 1. napi hatállyal átsorolta a felperest D fizetési osztály 9. fizetési fokozatába, ahol a garantált illetményt 96.775 forintban, a minimálbérre történő kiegészítés összegét 25.225 forintban, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt 20.962 forintban határozta meg, így illetményét 142.962 forintra csökkentette. Ezen felül változatlanul folyósította a számára a havi 15.000 forint címpótléket. Az alperesnél a peres időszakban hatályos Kollektív Szerződés 29. pontja akként rendelkezett, hogy a közalkalmazottnak magasabb fizetési fokozatba történő előrelépése esetén az illetménynövekedése a mindenkor jogszabályokban meghatározott mértéket kell, hogy elérje.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [2] A felperes keresetében 2013. augusztus 1-jétől 2015. december 31-éig terjedő időtartamra illetmény-különbözet megfizetésére kérte kötelezni az alperest annak középидőtől számított késedelmi kamataival együtt arra hivatkozással, hogy a munkáltató nem tett eleget a garantált illetménye garantált bérminimumra történő felemelési kötelezettségének, valamint a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt nem a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 66. § (9) bekezdése szerinti garantált illetményen felül biztosította. Sérelmezte, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegének változásáról, csökkentéséről az alperes 2015. január 1-jét megelőző időszakban határozatot nem hozott határozatot.
- [3] 2015. évben a garantált bérminimumot megfizette a munkáltató a számára, de úgy, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt csökkentette és nem kapta meg a Kollektív Szerződésben megjelölt mértékű illetményemelést.
- [4] Erre figyelemmel 2013-ban a garantált bérminimum mértéke 114.000 forint volt, garantált illetményként pedig csak augusztusig 109.900 forintot, míg szeptembertől 93.800 forintot fizettek számára, így havonta 20.200 forint különbözetre tartott igényt. A 2014. évre megállapított 118.000 forint garantált bérminimumhoz képest 93.800 forint volt a számára megállapított garantált illetménye, így havi 24.200 forint különbség vonatkozásában fizetési kötelezettség terheli az alperest. 2015. évben a garantált bérminimum mértéke 122.000 forint volt, garantált illetményként és illetménykiegészítésként ezt az összeget megkapta, azonban 2014. évben helyesen összilletménye 174.500 forint lett volna a 118.000 forint garantált bérminimum, a 41.500 forint összegű munkáltatói

döntésen alapuló illetményrész és a 15.000 forint címpótlék alapján.

- [5] 2015. évben a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész helyesen 37.500 forint lett volna, míg a Kollektív Szerződés szerinti juttatás 2.975 forint, a címpótlék 15.000 forint, így havi 19.513 forint különbözetre jogosult.
- [6] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes költségekben való marasztalását kérte vitatva a követelés jogalapját és összegszerűségét is. Érvelése szerint a jogszabály és a kollektív szerződéses rendelkezéseket az illetményemelés vonatkozásában maradéktalanul végrehajtotta, a felperes illetménye a perrel érintett időszakban elérte, illetve meghaladta a garantált illetményminimum összegét. Érvelése szerint a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész valójában kompenzációs célt szolgált, s jogszerűen használta azt az illetményelemet arra, hogy újabb forrás bevonása nélkül eleget tegyen a garantált illetmény megfizetési kötelezettségének, a felperes összilletménye nem csökkent.
- [7] Hivatkozott arra is, hogy a Kjt. háttér joganyagát képező a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban Mt.) munkaszerződés módosítására vonatkozó 58. §-ban foglalt rendelkezés azt a helyzetet szabályozza, amikor a munkaviszony két alanya közötti perbeszéd eredménye az illetmény módosítása. Jelen esetben a garantált illetményrész évről évre történő változása a kinevezés munkaviszonyban álló felek akaratan kívüli módosulásnak tekinthető, így nem beszélhetünk a munkaszerződés módosítási szabályai alkalmazhatóságáról és a kötelező írásbeliség munkáltató általi elmulasztásáról, ezért az alperes jogszerűen sorolta hozzá a munkáltatói döntésen alapuló illetményelemet a garantált illetményelemhez. A kollektív szerződés az alperes esetében kizárólag a jogszabályban az éves költségvetési törvényben, illetve kormányrendeletben előírt garantált összegű illetményemelésről szól háromévenként történő előrelépés során alkalmazandó illetménymódosításról.

Az első- és a másodfokú bíróság ítélete

- [8] Az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.378/2015/4. számú ítéletével kötelezte az alperest 605.755 forint összeg illetménykülönbözet jogcímén történő megfizetésére 2014. szeptember 5-től kezdődően kamattal terhelten, valamint 44.400 forint perköltség megfizetésére. Ítélete indokolásában a Kjt. 66. § (9) bekezdése rendelkezése alapján megállapította, hogy a felperest 2013. augusztus 1-jétől garantált garantált illetményként a garantált bérminimumnak megfelelő összeg illeti meg. Ez azt alperes 2014. december 31. napjáig nem teljesítette. A munkáltató a garantált illetményen felül munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt is biztosított a felperesnek, amely juttatásra a felperes eltérő intézkedéséig a garantált illetményen felül szerzett jogosultság.
- [9] 2015. évben az alperes határozat formájában tájékoztatta a felperest az illetményelemek alakulásáról, azonban az összilletmény

jogszerűen nem csökkenthető. A felperes garantált illetménye elérte a jogszabályban rögzített garantált bérminimum összegét, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész azonban csak az olyan mértékben lett volna csökkenthető, hogy a felperes összilletménye ne legyen kevesebb a 2014. december 31-éig megállapított összilletmény mértékénél.

- [10] Így 2013. augusztus 1. napjától 114.000 forint garantált bérminimum és a kifizetett 93.800 forint garantált illetmény különbözete 20.200 forint, míg 2014. évre a garantált bérminimum összege 118.000 forint és a ténylegesen kifizetett garantált illetmény 93.800 forint különbözete 24.200 forint.
- [11] A 2014. évre a helyesen megállapított összilletménye 174.500 forint lett volna felperesnek, a 118.000 forint garantált bérminimum és a 41.500 forint munkáltatói döntés alapján folyósított illetményrész és a 15.000 forint címpótlék figyelembevételével, ehelyett az alperes 2015. évben 157.962 forint összeget folyósított, ennek megfelelően a felperest 2015. évre havi 19.513 forint illetmény-különbözet illeti meg.
- [12] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Egri Törvényszék 2.Mf.20.112/2016/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és 5.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte az alperest.
- [13] Határozata indokolásában kifejtette, hogy a felperes illetményének 2013. augusztus 1-jétől el kellett érnie a garantált bérminimumot, az alperes azonban a felperes illetménye megállapításánál erre nem volt figyelemmel, ezért helytálló az elsőfokú bíróság ítéletének 2013. és 2014. évre megállapított illetmény-különbözet vonatkozásában hozott döntése.
- [14] 2015. évben a felperes garantált illetményét már 122.000 forintban állapította meg az alperes, de az ily módon összesen folyósított 157.962 forint összilletmény kevesebb volt, mint az előző évben jogszerűen felperest megillető 174.500 forint összilletmény. Az alperes figyelmen kívül hagyta, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész csökkentése csak addig a mértékig terjedhet, ameddig az összilletmény nem csökken, így intézkedése jogellenes volt. A felperesi összilletménye csak közös megegyezéssel lett volna csökkenthető.
- [15] Kifejtette azt is, hogy arra nincs lehetőség, hogy az alperesi munkáltató utólag az általa egyébként garantált illetményen felüli illetményrésznek nevezett összeget garantált illetménynek tekintse. A felek között az nem volt vitatott, hogy ebben a vonatkozásban az alperes határozatot nem hozott.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

- [16] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy a Kúria a másodfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül, hozzon a jogszabályoknak megfelelő határozatot, marasztalja a felperest perköltségben. Érvelése szerint a Kjt. 66. § (9) bekezdése – összhangban a Kjt. 21. § (3)

bekezdésével - nem tartalmaz előírást arra, hogy a munkáltatónak kötelezettsége lett volna 2013. augusztus 1-jétől a felperes bértábla szerinti illetményének összegét a garantált bérminimum összegére kiegészíteni és erről külön határozatot hozni. A garantált bérminimum egy zsinórmértéknek tekintendő, nem a közalkalmazott besorolás szerinti illetménye önálló elemének. Semmiféle norma nem írja elő, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész hozzászámíthatóságának, átsorolhatóságának, illetve figyelembevételének tilalma lenne, így azt sem, hogy ezt a munkáltatónak írásbeli intézkedésében kötelezően szerepeltetnie kell.

- [17] Érvelése szerint a törvényszék nem ad magyarázatot arra, hogy miért kellett volna a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész módosításáról, csökkentéséről írásbeli határozat formájában dönteni, ezért helytelenül értelmezte a Kjt. 66. § (7), (8) és (9) bekezdését és abból nem megfelelő következtetést vont le, ezért az ítélet jogszabálysértő. Kifogásolta, hogy figyelmen kívül hagyta a Kjt. 21. § (3) bekezdésében foglaltakat, a garantált bérminimumot nem egyszerű zsinórmértéknek, hanem a közalkalmazotti illetmény önálló, alanyi jogosultságú elemének tekintette.
- [18] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 46. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés, 58. §, valamint 6.§, 7.§ és 155. § (1), (3) bekezdései alapján. Hivatkozott arra, hogy 2013., 2014. évben a garantált illetmény nem felelt meg a Kjt. 66. § (9) bekezdésében foglaltaknak, míg 2015. évben az összilletménye nem csökkenhetett volna a munkáltató egyoldalú intézkedésével a 2014. évben jogszerűen megállapított 174.500 forint összilletményhez képest.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [19] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem megalapozott.
- [20] A 2013. augusztus 1-jétől 2015. december 31-éig terjedő időtartamra előterjesztett felperesi igény vonatkozásában a felülvizsgálati kérelem azzal érvelt, hogy az eljáró bíróságok a Kjt. 66. § (9) bekezdését, továbbá a Kjt. 21. § (3) bekezdését helytelenül értelmezték, ezért tévesen következtettek a munkáltató mulasztására.
- [21] A közalkalmazott garantált illetménye és a megállapított illetménye nem azonos fogalmak, ezt több kúriai döntés is kimondta (Mfv.II.II.10.390/2016/5., Mfv.II.10.414/2016/6.) és a Kjt. 85/A. § 1) pontja rendelkezéséből is kitűnően, valamint 390/2012.(XII.20.) Kormányrendelet 3. § (2) bekezdés c) pontjára.
- [22] Mindebből következően a Kjt. 66. § (9) bekezdés b) pontjában előírtaknak megfelelően 2013. augusztus 1-jétől felperes garantált illetményének el kellett érnie a garantált bérminimumnak megfelelő összeget, amely a 390/2012.(XII.20.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdés szerint havi 114.000 forint, 2014. január 1-jétől a 483/2013.(XII.17.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdés szerint

118.000 forint, míg 2015. január 1-jétől a 347/2014.(XII.29.) Kormányrendelet 2. § (3) bekezdés b) pontja alapján 122.000 forint.

- [23] Mindezekkel szemben tény, hogy az alperes 2013. augusztus 1-jétől 2014. december 31-éig ennek nem tett eleget, mivel a felperes garantált illetményét 2013-ban augusztus hónapra 109.900 forintban, majd szeptember hónaptól 93.800 forintban, 2014-ben szintén 93.800 forintban állapította meg. Az alperes ebben az időszakban a garantált illetmény változásáról a garantált bérminimumnak megfelelő összegben történt megállapításról a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegének változásáról, csökkentéséről a garantált illetmény emelkedése miatt annak összegére történő átcsoportosításáról írásban nem intézkedett, arról a felperest nem tájékoztatta és a garantált illetményét alacsonyabb összegben állapította meg. Kizárólag a perben hivatkozott arra, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt a garantált illetmény összegénél a perbeli időszakban figyelembe vette.
- [24] A felülvizsgálati kérelem alapján a Kúriának abban a kérdésben is állást kellett foglalnia, hogy a munkáltató megalapozottan hivatkozhatott-e arra, hogy a Kjt. 66. § (9) bekezdése szerint a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész átcsoportosításával biztosította, megfizette a garantált illetményt a garantált bérminimumnak megfelelően. A Kúria több elvi határozatában kifejtette, hogy az illetmény fogalma nem szabályozza külön a garantált illetményt és a munkáltatói többletet, ezért azokat az illetmény fogalma együttesen tartalmazza a Kjt. 85/A. § 1) és m) pontjait. A Kúria több határozatában kifejtette azt is, hogy a közalkalmazott garantált illetménye, illetménypótléka jogszabályon alapuló juttatások, amelyek a jogszabályváltozáskor akkor is változnak, ha a jogszabályoknak megfelelően arról a munkáltató nem hoz írásbeli intézkedést, a változásról a közalkalmazottat nem tájékoztatja, ezzel szemben a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész más jogi természete miatt nem jár alanyi jogon a közalkalmazottnak, másrészt a garantált illetmény jogszabályon alapuló emelkedésekor nem veszíti el a juttatás jellegét, ezért a munkáltató kifejezett döntése, írásbeli intézkedése hiányában annak összege a legutolsó munkáltatói intézkedésben közölt mértékű marad az újabb intézkedésig (Mfv.II.10.098/2016/6., EBH 2006.1544., EBH 2016.M.25., Mfv.II.10.390/2016/5. és Mfv.II.10.414/2016/6.). Erre figyelemmel ezen tényállás mellett az alperes nem hivatkozhat arra, hogy a garantált illetmény emelését biztosította, illetve megfizette a közalkalmazott részére a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészből.
- [25] A felek között nem volt vitatott a tényállás alapján, hogy az alperes munkáltatói döntésen alapuló többletilletmény csökkentéséről a felperest 2015. január 1-jéig írásban nem tájékoztatta, ez azt eredményezi, hogy 2013. augusztusától a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész 41.500 forint volt, míg a garantált illetménye augusztus hónapban 109.900 forint, szeptember hónaptól 93.800 forint, így a jogszabály szerinti

garantált bérminimumot nem érte el. E körben mind a 2013., mind a 2014. évben a felperest havi különbözet megilleti.

- [26] A felperes 2015. január 1-jétől érvényesített követelése vonatkozásában nem volt vitatott, hogy garantált illetménye ezen időponttól a garantált bérminimum összegét (122.000 forintot) elérte, az sem, hogy az alperes 2015. január 16. napján kelt január 1-jétől hatályos intézkedésében a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészből csoportosított erre át összeget. Ezt az alperes jogszerűen megtehetette, azonban csak az addigi illetmény összegének csökkentése nélkül. Ez az elv akkor is irányadó, hogyha az illetmény helyes összege utóbb a perben került megállapításra. Ez esetben a felperest olyan helyzetbe kell hozni, mintha az alperes a 2014. évi illetményét helyesen állapította volna meg. Ebből következően 2015. évre megalapozott a felperes 2014. évre járó helyes illetménye és a 2015. évben részére folyósított illetmény közötti különbözet iránti igénye.
- [27] Figyelemmel arra, hogy a felülvizsgálati kérelem az összegszerűséget nem vitatta, a Kúria a számolások helyességét nem vizsgálta.
- [28] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta az indokolás kiegészítésével.

Záró rész

- [29] A peresztes alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes felülvizsgálati eljárási költségét.
- [30] A felülvizsgálati eljárásban felmerült 60.600 forint felülvizsgálati eljárási illetéket az alperest megillető személyes illetékmentességre tekintettel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [31] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2017. április 26.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Dr. Bors Szilvia s.k. előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző